

۴- خاستگاه: استاندارد برنامه ریزی و طراحی بیمارستان ایمن، جلد هشتم (۸) - بخش اعمال جراحی مورخ تیرماه ۱۳۹۴

۴-۱- سطح ۱: مراکز درمان بستر

این مراکز از یک مرکز بهداشتی-درمانی، مرکز تسهیلات زایمان، آزمایشگاه و رادیولوژی، داروخانه و کلینیک تخصصی دوره ای تشکیل شده اند و مدیریت آن ها به عهده پزشک عمومی می باشد. این مراکز با توجه به جمعیت و سیاست های منطقه ای امکان مراقبت و بستری بیماران به صورت موقت و برای حداکثر ۲۴ ساعت را دارا بوده و توسط پزشکان متخصص شهرستان به صورت تکنیک روزانه و دوره ای پشتیبانی می شود. در شهرستان هایی که تعداد تخت های بستری مورد نیاز کمتر از ۳۲ تخت بوده و هیچ گونه تخت بستری در این شهرستان ها تامین نشده باشد، برای ارائه خدمات درمانی مورد نیاز، مرکز درمان بستر برنامه ریزی و احداث می شود. بند ۱-۳-۳-۱

۴-۲- سطح ۲: بیمارستان شهرستان

این بیمارستان ها اولین سطح دسترسی افراد به خدمات بستری می باشند و حداقل شامل چهار بخش تخصصی اصلی (داخلی، جراحی، اطفال و زنان-زایمان) هستند. بند ۲-۳-۳-۱

۴-۳- سطح ۳: بیمارستان ناحیه ای

این بیمارستان ها چهار تخصص اصلی بیمارستان های عمومی را پوشش می دهند. علاوه بر آن در مواقعی که در بیمارستان های شهرستان تعداد تخت در یک تخصص خاص جهت تاسیس بخش مستقل به حد نصاب نرسیده باشد، مجموع این تخت ها در بیمارستان ناحیه ای آن حوزه به عنوان یک بخش مستقل برنامه ریزی می گردد. همچنین شهرستان هایی که خود علاوه بر چهار تخت اصلی دارای ظرفیت تخت برای دو تخصص دیگر از جمله نوزادان و اورژانس باشند نیز در شمار این نوع بیمارستان ها قرار می گیرد. بند ۳-۳-۳-۱

۴-۴- سطح ۴: بیمارستان منطقه ای

این بیمارستان ها دارای کلیه مشخصات یک بیمارستان عمومی و ناحیه ای بوده و علاوه بر آن از تخت های بخش هایی که در هیچ یک از نواحی تحت پوشش به حد نصاب نرسیده، تشکیل شده اند. معمولاً این بیمارستان ها در مراکز استان ها تاسیس می شوند. بند ۴-۳-۳-۱

۴-۵- سطح ۵: بیمارستان قطبی

این بیمارستان ها قطب بیمارستان های فوق تخصصی دانشگاهی در تعدادی از دانشگاه های بزرگ کشور بوده که دارای خدمات فوق تخصصی مختلف می باشند و مسئول ارائه خدمات و پذیرش بیماران ارجاع شده از چند استان مجاور هستند. بند ۵-۳-۳-۱

۴-۶- سطح ۶: بیمارستان کشوری

بیمارستان های کشوری مراکز فوق تخصصی و ویژه کشور بوده که ارائه کننده خدمات منحصر به فرد و نادر تخصصی کشور می باشند. بند ۶-۳-۳-۱

۴-۷- جراحی

به طور کلی جراحی گونه ای از فناوری برای دخالت در بافت های بدن است. در حالت کلی جراحی، فرآیندی شامل برش بافتی از بدن بیمار یا بستن و ترمیم جراحی از پیش می باشد. دیگر فرآیندهایی که لزوماً شامل این موارد نمی شوند مانند آنژیوپلاستی و اندوسکوپی، در صورتی جراحی قلمداد می شوند که همراه با فرآیند و یا شرایط متداول جراحی باشند؛ این شرایط شامل محیط استریل، بیهوشی، شرایط ضدعفونی، لوازم معمول در جراحی، بخیه زدن، استیپلینگ (Surgical Stapling) و ... می باشد. به طور کلی جراحی ها به دو گروه تهاجمی (Invasive) و غیرتهاجمی (None-invasive) تقسیم می شوند. در جراحی های تهاجمی برش در موضع عمل صورت می گیرد؛ ولی جراحی های غیرتهاجمی به برش هایی گفته

کلیه حقوق و مالکیت معنوی این اثر متعلق به تارنمای شاقول است و انتشار آن به هر طریق مجاز نمی باشد.

می شود که وارد ساختار محل برش نمی شود؛ مانند ابلیشن (Ablation) قرنیه؛ همچنین فرآیند های رادیوسرجیکال (Radiosurgery) مانند پرتوافکنی به یک تومور) نیز جزء جراحی غیرتهاجمی می باشد. عملیات جراحی می تواند در جهت تشخیص، درمان و یا توام آن ها صورت پذیرد.
بند ۱-۲-۱

۸-۴- انواع جراحی

تقسیم بندی انواع جراحی ها بر اساس مؤلفه های ضرورت جراحی (زمان بندی)، هدف جراحی، نوع فرآیند، عضو تحت جراحی، درجه تهاجمی بودن عمل، تجهیزات مورد نیاز، روش های جراحی مشخص شده است: بند ۲-۱-۲

۹-۴- جراحی اضطراری (اورژانسی)

برای نجات زندگی بیمار یا یکی از اعضای بدن وی و یک عملکرد بدنی بی درنگ صورت می گیرد. جراحی بر اساس ضرورت (زمان بندی)،
بند ۱-۲-۱-۲

۱۰-۴- جراحی نیمه اضطراری

برای پیشگیری از معلولیت دائمی یا مرگ انجام می شود اما ممکن است کمی به تاخیر بیافتد. جراحی بر اساس ضرورت (زمان بندی)، بند ۱-۲-۱-۲

۱۱-۴- جراحی از پیش برنامه ریزی شده (الکتیو یا غیراضطراری) Elective

برای اصلاح شرایطی غیر حیاتی انجام می شود و به درخواست بیمار بسته به دسترسی به جراح و تجهیزات صورت می گیرد. جراحی بر اساس ضرورت (زمان بندی)، بند ۱-۲-۱-۲

۱۲-۴- جراحی اکتشافی

برای کمک به تشخیص و تایید تشخیص پزشکی انجام می شود. جراحی بر اساس هدف، بند ۲-۲-۱-۲

۱۳-۴- جراحی تراپوتیک

وضعیت پیشتر تشخیص داده شده را درمان می کند. جراحی بر اساس هدف، بند ۲-۲-۱-۲

۱۴-۴- جراحی قطع عضو

شامل قطع بخشی از اعضای بدن. جراحی بر اساس نوع فرآیند، بند ۳-۲-۱-۲

۱۵-۴- جراحی کاشت مجدد

اتصال دوباره یک عضو مجروح شده. جراحی بر اساس نوع فرآیند، بند ۳-۲-۱-۲

۱۶-۴- جراحی بازسازی

اتصال دوباره یک عضو مجروح شده. جراحی بر اساس نوع فرآیند، بند ۳-۲-۱-۲

۱۷-۴- جراحی زیبایی

برای تغییر ظاهر یک عضو سالم. جراحی بر اساس نوع فرآیند، بند ۳-۲-۱-۲